

[Poul Møller.]

øve nogen indflydelse på hele dette systems praktiske og administrative udformning, må vi acceptere dette forhandlingsgrundlag. Om det medfører, at vi til syvende og sidst vil stemme for en sådan reform, afhænger helt af, hvilken indflydelse vore saglige, praktiske og administrative synspunkter vil få, og selvfølgelig også af, om vi kan enes om et skatteloft, som også vi kan anse for tilfredsstillende. Der vil om få dage blive lejlighed til her i tinget at drøfte dette nærmere, men vort udgangspunkt er altså, at vore stemmer ikke vil blive anvendt til at indføre et system, der uden loft kan åbne udvej for en kraftig forøgelse af den direkte beskatning på nogen befolkningsgruppe. Vi vil opfatte det som en naturlig, som en værdig opgave for os at binde et socialistisk flertals skatteudskrivningsmuligheder. Kan vi ikke det, må regeringen undvære vor støtte til en skattereform.

I øvrigt står vi ved vore tilsagn vedrørende boligforliget, og vi vil aktivt gå ind i arbejdet for en bedre jordlovgivning med hurtig gennemførelse af denne reform for øje, ligesom vi vil virke med til, at kommunalreformen bliver gennemført. I det hele taget vil man se det konservative folkeparti i den kommende tid optaget af at udøve en saglig indflydelse. Afviser man os, eller vil man føre en socialistisk politik, må regeringen gå sine egne veje. Vor almindelige stilling vil også blive afspejlet i en række lovgivningsinitiativer, som vi vil tage i den kommende tid. Vore tanker om en administrativ reform, om en rationalisering, om en ændring og udvidelse af lånemulighederne i uddannelsesfonden, om en udvidet skolepligt og om et mere tidssvarende tryghedssystem vil blive ført frem i dette ting til overvejelse og forhåbentlig positiv beslutning.

Hvis den kommende valgperiode bliver af nogen varighed, vil vi komme ind i en periode, hvor store og langtrækkende udenrigspolitiske beslutninger skal træffes. Det gælder markedspolitikken, og det gælder Atlantpagten. Vi drømmer ikke om at henvise socialdemokratiet til i disse spørgsmål at søge støtten hos socialistisk folkeparti. Dertil står alt for meget på spil. Men vi anser det for nødvendigt, at de partier, der skal bære det fælles ansvar i disse livs-

vigtige spørgsmål, udviser langt større aktivitet, end tilfældet har været i de senere år. Det drejer sig også om at gå ind i et sagligt og positivt oplysningsarbejde, så den meget store udenrigspolitiske interesse, der findes især blandt de yngre årgange, ikke fortrinsvis skal finde næring fra venstreorienterede og antiamerikanske kilder.

Sagen om de islandske håndskrifter er nu afgjort. Højesteret har fastslået, at der er tale om en tvangsafståelse, men at loven ikke desto mindre er i overensstemmelse med grundloven. Tilbage står erstatningsproblemet, og jeg henstiller til regeringens overvejelse, hvorvidt det er rigtigt at foregribe en afgørelse af dette spørgsmål ved at underskrive udleveringstraktaten med Island.

For de borgerlige partier som helhed var valgdagen ikke god. Atter måtte vi se nye partier dukke op og ødelægge politiske muligheder for et liberalt styre, således som vi også oplevede det i 1953 og i 1957. Hvilken betydning liberalt centrum kan få, vil jeg ikke spå om, men én betydning har det allerede haft: det var med til at forskertse mulighederne for et regeringsskifte.

10.000 flere stemmer til de uafhængige havde også ændret meget i tingets politiske sammensætning. Vi så nu en del af dette partis stemmer overført til de socialistiske partier. (*Afbrydelse*). Men så har de ærede medlemmer, der griner, jo ikke forstået, hvad det er, der sker. Når der falder 45.000 stemmer ud af mandatfordelingen, bliver de jo fordelt mellem de andre. De ærede medlemmer kan gøre op, at socialdemokratiet havde haft 1 mandat mindre, hvis de uafhængiges stemmer var blevet repræsenteret. Det aktualiserer derfor det spørgsmål, om ikke spærrereglerne bør ledsages af en adgang til subsidiær stemmeafgivning, så vælgerne kan bestemme, hvilket parti deres stemmer skal overføres til, hvis spærrereglerne forhindrer det parti, de anser for at være bedst, i at blive repræsenteret.

Jeg tror dog også, at vi i øvrigt nøje må overveje, hvorfor det liberale alternativ ikke har haft den fornødne appel til store vælgergrupper, og dette fører mig frem til den foreløbige konklusion, at det har knebet alt for meget med fodslaget. Vælgerne er trætte af at læse og høre i det uendelige om, hvorvidt det ene parti kan samarbejde